

Comisia drepturile omului și relații interetnice

R A P O R T asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative

(nr. 267 din 30.06.2022)

Lectura II

Comisia drepturile omului și relații interetnice, în contextul avizelor prezentate de Comisiile parlamentare permanente, a amendamentelor înaintate de deputați și a avizului Direcției generale juridice a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nr.267 din 30.06.2022, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern și expune următoarele.

Prin proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative se propune înlăturarea problemelor practice care decurg din textul Legii nr. 52/2014, ca urmare a recomandărilor înaintate Republicii Moldova prin *Avizul Comisiei de la Veneția nr.808/2015* și a altor documente relevante la care se face referire în nota informativă la proiectul enunțat.

Pornind de la importanța recomandărilor înaintate de către structurile internaționale, Comisia a examinat proiectul de lege în comun cu părțile interesate, astfel ținând cont de poziția acestora la definitivarea sintezei amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor, care este parte integrantă a prezentului raport.

Comisia relevă că fiecare amendament a fost supus votului, acest fapt fiind reflectat în sinteză.

Amendamentele înaintate de către deputați au scopul de a consolida independența financiară a Instituției Ombudsmanului, precum și de a fortifica capacitățile acesteia pentru îndeplinirea sarcinilor atribuite Avocatului Poporului prin prezentul proiect de lege și implică cheltuieli bugetare.

La fel, în sinteză este reflectată poziția Comisiei pe marginea propunerilor înaintate de către Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

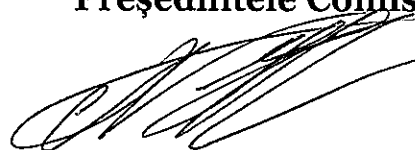
La momentul aprobării raportului comisiei cu privire la proiectul de act legislativ, în cadrul comisiei nu era parvenită poziția oficială a Guvernului pe marginea amendamentelor înaintate.

În urma dezbaterilor pe marginea proiectului de lege, membrii comisiei au votat în felul următor – 3 voturi pentru și 2 membri ai comisiei s-au abținut de la vot, în fapt comisia fiind în imposibilitate de a lua o decizie.

Or, deciziile privind aprobarea raportului cu privire la proiectul de act legislativ, pentru care comisia a fost selectată drept comisie sesizată în fond, se adoptă cu votul majorității membrilor săi (*art.22 alin.2 lit. a) din Legea 797/1996*).

Expunerea pe marginea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative nr.267 din 30.06.2022, precum și expunerea pe marginea amendamentelor înaintate la prezentul proiect, incluse în sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor, rămâne la latitudinea plenului Parlamentului.

Grigore NOVAC,
Președintele Comisiei

SINTEZA

amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(nr. 267 din 30.06.2022)

Lectura II

Nr. crt.	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului, propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1	2 Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), <i>La articolul 1</i>	3 Direcția generală juridică	4 Întru evitarea reproducerii unor prevederi din Lege, atenționăm că conținutul nou al alineatului (3) al art.1 dublează textul alineatului (1) din art.5 și în acest sens considerăm optimă excluderea alineatului (3) al art.1 din proiectul de lege.	5 Propunerea se acceptă parțial Art. 5 alin. (1) din Legea nr. 52/2014 va avea următorul cuprins: „Avocatul Poporului este numit în funcție de Parlament.”
2.	<i>La articolul 11 litera e)</i>	Direcția generală juridică	Proiectul de lege vine să acorde Avocatului Poporului anumite atribuții suplimentare pentru a desfășura o activitate corectă și onestă. Astfel, întru evitarea formalismului în activitatea Avocatului Poporului sugerăm excluderea cuvintelor ”de ordin general” din textul literei e).	Propunerea se acceptă litera e) va avea următorul cuprins: „e) să prezinte subiecților specificați la lit. e) obiecțiile și recomandările sale referitoare la asigurarea drepturilor și libertăților omului, la îmbunătățirea activității acestora.”;
3.	<i>La articolul 16</i>	Direcția generală juridică	Observăm că unele prevederi din proiectul de lege sunt necesitare care per ansamblu nu vin să	Propunerea nu se acceptă

1	2	3	4	5
			<p>modifice sensul sau esența legii. Completarea în denumirea articolului 16 cu cuvântul "generale" Considerăm a fi de prisos, motiv pentru care propunem excluderea acestuia. Obiecția este valabilă și cu referire la art.17 prin care se propune completarea denumirii cu cuvintele "specifice".</p>	<p>Modificările propuse la art. 16 și 17 din Legea nr. 52/2014 vin să clarifice faptul că Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului au același statut juridic și se bucură de aceleași drepturi. În rezultatul acestei modificări va fi oferită claritate cu privire la faptul că toate prevederile <i>Legii nr. 52/2014</i>, care reglementează statutul Avocatului Poporului și modul de exercitare a atribuțiilor acestuia se extind atât asupra Avocatului Poporului cu competențe generale cât și asupra Avocatului Poporului pentru drepturile copilului. Iar specializarea unuia din Avocații Poporului pe domeniul drepturilor copilului reiese din atribuțiile cu caracter specific de care acesta dispune potrivit art. 17 din Legea nr. 52/2014.</p>
4.	<i>La articolul 16</i>	Direcția generală juridică	<p>Pledăm pentru menținerea redacției actuale a literei a), care prevede expres că Avocatul Poporului "a) recepționează și examinează cererile cu privire la încălcarea drepturilor și libertăților</p>	<p>Propunerea nu se acceptă Procedura de examinare a plângerilor depuse în</p>

1	2	3	4	5
			<p>omului și remite, în termenele stabilite, răspunsuri în scris în privința cererilor depuse”.</p>	<p>adresa OAP este stabilită la art. 19-23 din Legea nr. 52/2014. Iar potrivit art. 21 alin. (2) din Legea nr. 52/2014 în versiunea propusă de proiect „(2) în termen de 15 zile de la data recepționării cererii, Avocatul Poporului înștiințează petiționarul despre decizia adoptată cu motivarea acesteia. Din motive justificate legate de complexitatea obiectului cererii, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. În cazul în care cererea este restituită fără examinare, se indică în mod obligatoriu motivele restituirii.”;</p> <p>Propunerea se acceptă parțial</p> <p>Modificarea de la art. 16 lit. c') se exclude din proiect.</p>
5.	La articolul 16	Direcția generală juridică	<p>Ținem să atenționăm că litera g) art.11 din Legea nr.52/2014 stabilește expres că ”În exercitarea mandatului său, Avocatul Poporului are dreptul să acționeze din oficiu în cazurile stabilite de lege”. Considerăm că completarea art.16 cu lit.c') creează coliziune juridică, în această ordine de idee propunem excluderea textului lit.c').</p> <p>În vederea respectării prevederilor Legii nr.122/2018 privind avertizorii de integritate, la litera h²) cu care se completează art.16 din lege după cuvântul ”cererile” se va completa cu cuvintele „de protecție”.</p>	<p>Propunerea se acceptă</p>
6.	La articolul 16	Direcția generală juridică		<p>Propunerea se acceptă</p>
7.	La articolul 17	Direcția generală juridică	Referitor la completarea articolului cu alineatul (1) cu următorul conținut: ” Avocatul Poporului pentru drepturile copilului asigură	<p>Propunerea nu se acceptă</p>

1	2	3	4	5
			<p>implementarea, la nivel național, de către persoanele cu funcție de răspundere de toate nivelurile a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului și a altor tratate internaționale în domeniul la care Republica Moldova este parte". Considerăm ambiguu redacția propusă a alineatului, or apare întrebarea cum asigură Avocatul Poporului implementarea prevederilor Convenției ONU de către persoanele cu funcție de răspundere? <i>Considerăm că persoanele cu funcție de răspundere sunt cele ce trebuie să implementeze, iar Avocatul Poporului să monitorizeze implementarea și după caz să acorde suport în implementare.</i> Pentru o comprehensivitate corectă a prevederilor sus menționate sugerăm reformularea alineatului în acest sens.</p>	<p>Modificarea propusă la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 52/2014 pune în sarcina Avocatului Poporului pentru drepturile copilului implementarea în comun cu celelalte autorități în domeniul a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului și a altor tratate internaționale în domeniul la care Republica Moldova este parte. Asigurarea implementării convenției presupune implicarea plenipotențiară a tuturor actorilor, iar Avocatul Poporului pentru drepturile copilului prin stabilirea priorităților de intervenție, recomandărilor ce trebuie implementate sau prin solicitarea de rapoarte poate monitoriza modul de implementare.</p>
8.	La articolul 17	Direcția generală juridică	<p>Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317/1994, în articolul 25, litera i) stabilește expres că Avocatul Poporului pentru drepturile copilului este subiect cu drept de sesizare la Curtea Constituțională. În acest sens constatăm că nu este argumentată abrogarea alineatului (5) din Legea nr.52/2014 care prevede că "În scopul apărării drepturilor și libertăților copilului, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului</p>	<p>Propunerea nu se acceptă Cu referire la modificarea art. 17 alin. (5) din Legea nr. 52/2014 prin care se abrogă alineatul ce prevede dreptul Avocatului Poporului de a sesiza Curtea</p>

1	2	3	4 poate sesiza Curtea Constituțională și poate înainta acțiuni în instanțele judecătorești.”	5 Constituțională, menționăm că în virtutea modificărilor propuse la art. 16 din aceeași lege, acest drept rămâne intact. Mai mult la moment Av. Poporului pentru drepturile copilului este limitat la depunerea sesizărilor la Curtea Constituțională în domeniul drepturilor copilului, iar prin modificarea propusă la art. 16, Av. Poporului pentru drepturile copilului va face uz de atribuțiile cu caracter general ce îi revin Av. Poporului cu mandat general. Mai mult, ca atât proiectul de lege nu urmărește excluderea dreptului de a sesiza Curtea Constituțională, or acest drept este garantat de art. 25 din Legea nr. 317/1994, iar proiectul nu prevede modificarea acestui articol.
9.	La articolul 19	Directia generală juridică	Privind redacția nouă a alineatului (2) ce ține de depunerea cererii și formularea ”sau alt mijloc de comunicare”. În acest caz atenționăm despre necesitatea reexaminării și reformulării alineatului (2) prin prisma art.72 din Codul administrativ care prevede că ”(2) Petiția poate fi: a) depusă în scris la autoritatea publică ori expediată prin poștă sau fax; b) transmisă în formă electronică; c) depusă	Propunerea se acceptă parțial Prin sintagma „alt mijloc de comunicare” se înțeleg mijloacele informaționale de depunere a cererilor care pot fi dezvoltate pe pagina web a OAP.

1	2	3	4	5
			<p>verbal, fiind consemnată într-un proces-verbal. (3) Dacă se transmite în formă electronică, petiția trebuie să corespundă cerințelor legale stabilite pentru un document electronic”. Atenționăm și asupra faptului că actualmente Legea prevede că cererile pot fi depuse și de către un reprezentant al persoanei lezate în drepturi, proiectul de lege vine să excludă așa posibilitate.</p>	<p>Art. 19 alin. (2) va avea următorul cuprins: <i>„(2) Cererea se depune la sediul/reprezentanțele teritoriale sau prin poștă, fax, poșta electronică sau alt mijloc de comunicare. Cererea poate fi depusă și de către un reprezentant al persoanei lezate în drepturi, de către organizații nonguvernamentale, sindicate și alte organizații reprezentative în numele acesteia.”;</i></p>
10.	<i>La articolul 20</i>	Direcția generală juridică	<p>Nu susținem excluderea textului „și, după caz, numele, prenumele persoanei lezate în drepturi” și insistăm asupra menținerii acestui text, or acesta reglementează situația când cererea poate fi depusă și de către un reprezentant al persoanei lezate în drepturi.</p>	<p>Propunerea se acceptă Modificarea de la art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 52/2014 a fost exclusă din proiect.</p>
11.	<i>La articolul 21</i>	Direcția generală juridică	<p>Redacția nouă a articolului 21 vine cu elemente noi privind verificarea admisibilității cererilor, pe care le considerăm a fi în contradicție cu Codul administrativ. În acest context, vom reaminti asupra necesității examinării prevederilor propuse în proiectul de lege prin prisma prevederilor Codului administrativ nr.116/2018. La alin.(1) lit.c) se va ține cont de prevederea art.74 din Codul administrativ că ”petiționarul este informat privind readresarea petiției, nefiind necesar consimțământul petiționarului”.</p>	<p>Propunerea nu se acceptă Avocatul Poporului reprezintă o instituție de protecție a drepturilor omului, iar examinarea plângerilor de către OAP nu poartă un caracter administrativ, în acest sens nefiind aplicabile prevederile Codului administrativ. Cu referire la decizia de respingere a cererii,</p>

1	2	3	4	5 urmează a se face o distincție între cele două soluții juridice: restituirea cererii, care intervine ca o sancțiune procedurală pentru nerespectarea cerințelor de formă și respingerea acesteia cererii. Respingerea cererii are loc ca urmare a examinării fondului plângerii depuse, iar în urma examinării acesteia nu au fost constatate încălcări ale drepturilor omului. Mai mult, potrivit standardelor internaționale contestarea în instanța de judecată a deciziilor pe caz la soluționarea unei plângeri de către OAP ar denatura statutul și specificul de instituție supremă de protecție a drepturilor omului. Decizia OAP asupra unei plângeri nu poartă caracter administrativ în sensul Codului administrativ. Mai mult, acest standard este și la moment în vigoare potrivit art. 21 alin. (3) din Legea nr. 52/2014.
12.	La articolul 21	Direcția generală juridică	La alin.(1) lit.d) atenționăm și reamintim art.73 alin.(1) din Codul administrativ care statuează	Propunerea nu se acceptă

1	2	3	4	5
13.	<i>La articolul 21</i>	Direcția generală juridică	<p>”Autoritatea publică este obligată să primească și să înregistreze imediat petiția sau alte documente depuse în cadrul procedurii administrative. Autoritatea publică nu are dreptul să refuze primirea petițiilor doar din motiv că nu se consideră competentă sau pentru că ar considera petiția ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată”.</p> <p>Pe segmentul că ”Decizia de respingere a cererii nu poate fi atacată” reamintim articolul 189 din Codul administrativ care prevede ”Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.”</p>	<p><i>Vezi argumentele de la pct. 11 din tabel.</i></p> <p>Propunerea nu se acceptă <i>Vezi argumentele de la pct. 11 din tabel.</i></p>
14.	<i>La articolul 34</i>	Direcția generală juridică	<p>Cu privire la modificarea art.34 din Legea nr.52/2014 ce ține de Oficiul Avocatului Poporului care prevede excluderea din textul art.34 a cuvintelor ”este subordonat Avocatului Poporului și”. Ținem să atenționăm că această modificare presupune obligatoriu și operarea modificărilor în Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului, aprobat prin Legea nr.164/2015, și anume în pct.1 al regulamentului.</p>	<p>Propunerea se acceptă Pct. 3 din Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului adoptat prin Legea nr. 164/2015 va avea următorul cuprins: „3. Oficiul acordă asistență organizatorică, juridică, informațională și tehnică Avocatului Poporului în vederea exercitării de către acesta a atribuțiilor sale.”</p>
15.	<i>La articolul 36</i>	Direcția generală juridică	<p>Constatăm că proiectul de lege are drept scop protecția inviolabilității Avocatului Poporului doar pentru anumite măsuri procesuale restrictive precum: <i>reținere, arest, percheziție</i>. Există o excepție în caz de «infracțiune flagrantă». Astfel, doar cu aceste rezerve, în privința Avocatului Poporului poate fi pormită și exercitată urmărirea penală fără necesitatea ridicării imunității. În acest caz este vorba de imunitatea funcției de Avocat al</p>	<p>Propunerea se acceptă parțial Art. 36 alin. (2¹) din Legea nr. 52/2014 va avea următorul cuprins: „(2¹) Funcționarii Oficiului care acționează în numele Avocatului Poporului în perioada exercitării</p>

1			
2			
3			
4	<p>Poporul, iar orice imunitate este în esența protecția persoanei cu funcție de răspundere sau de demnitate publică împotriva urmărilor judiciare și garantarea libertății lui de gândire și de acțiune. Cu referire la funcționarii din Oficiul Avocatului Poporului, ținem să reamintim că conform art.36 din Legea 52/2014 "Personalul Oficiului este compus din funcționari publici, personal de deservire tehnică și alt personal". Ținem să menționăm că Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Legea nr.80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică nu prevăd imunitate pentru funcționarii publici și alți angajați în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică. În această ordine de idei, este imperios necesar de a revizui acordarea imunității angajaților Oficiului, constatăm că acordarea imunității unor funcționari pare a fi selectivă, iar acest fapt este inacceptabil în raport cu alte categorii de funcționari publici.</p>		
5			<p>anumitor sarcini stabilite se bucură de inviolabilitatea Avocatului Poporului care se extinde asupra localului de serviciu, corespondenței și mijloacelor de telecomunicație folosite în exercițiul funcției, cu respectarea legii." Suplimentar, reiterăm recomandarea Comisiei de la Veneția din Avizul nr. 808/2015 potrivit căruia: „39. According to Article 4.1 of the Law, when performing their duties the People’s Advocate and his or her Deputies shall not be prosecuted or held legally liable for opinions expressed and actions taken in conformity with the law. The Venice Commission has already stated that not only the Ombudsman and his/her Deputies, but also his/her staff should enjoy immunity from legal process in respect of words spoken or written and acts performed by them in their official capacity¹⁶. It is positive that Article 36.3 of the Law extends this functional immunity, as</p>

1	
2	
3	
4	
5	<p>well as the above-mentioned clause in Article 3-3, to the staff of the PA's Office. Yet, it is recommended that the non-liability guarantee also include correspondence and means of communication of the Ombudsman, Deputies or the staff.”</p> <p>De asemenea, în urma expertizării proiectului de lege de către experții Consiliului Europei s-a constatat următoarele: „Modificarea propusă este în direcția corectă, dar imunitatea prevăzută în această prevedere trebuie să se aplice, de asemenea, cel puțin personalului decizional al OAP pentru activitățile desfășurate de aceștia în calitate lor oficială, în conformitate cu legea.”</p> <p>Menționăm că de imunitate funcțională vor beneficia doar cei care acționează în numele AP, fiind împuterniciți printr-un ordin. De asemenea, această împuternicire este posibilă în cazul creării reprezentanțelor teritoriale. A se vedea în</p>

1	2	3	4	5
16.	La articolul 37	Grigore NOVAC, deputat în Parlament	<p>Articolul 37 va avea următorul cuprins:</p> <p>” Articolul 37, Asigurarea financiară a Oficiului</p> <p>(1) Activitatea Oficiului este finanțată de la bugetul de stat, conform necesităților înaintate de Avocatul Poporului.</p> <p>(2) Oficiul dispune de buget propriu, care se administrează independent în conformitate cu prevederile legale.</p> <p>(3) Bugetul Oficiului se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.</p> <p>(4) Reducerea alocațiilor ce țin de activitatea Oficiului se admite numai prin hotărâre a Parlamentului, astfel încât să nu pericliteze independența Oficiului.</p> <p>(5) Oficiul este în drept a se adresa Parlamentului dacă resursele oferite sunt insuficiente pentru îndeplinirea mandatului.”</p> <p>Argumentare:</p> <p>În rezultatul evaluării articolului 37 al Legii nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), Comisia de la Veneția în Avizul nr.906/2017, dar și experții Consiliului Europei în anul 2021 recomandă autorităților Republicii Moldova să-și reconsidere intenția de amendare a articolul 37 din Legea cu privire la Avocatul Poporului privind modul de aprobare a bugetului instituției, deoarece ar putea afecta independența financiară a acesteia.</p>	<p>acest sens pct. 37-41 din Legea nr. 164/2015.</p> <p>Membrii comisiei au votat în felul următor – 2 voturi pentru și 3 membri ai comisiei s-au abținut de la vot, comisia fiind în imposibilitate de a lua o decizie pe marginea amendamentului.</p> <p>Asfel, expunerea pe marginea amendamentului rămâne la latitudinea plenului Parlamentului.</p>

1			
2			
3			
4	De asemenea, s-a menționat că modificarea prevederilor inițiale ale articolului 37 din Lege este contrară eforturilor depuse pentru implementarea Avizului Comisiei din 2015 și ar putea conduce, în mod semnificativ, la slăbirea independenței financiare a instituției.	Expertii Consiliului Europei au accentuat <i>"Independența fiecărei instituții a Ombudsmanului în domeniul bugetar constă, printre altele, în faptul că Guvernul nu decide ce resurse financiare sunt necesare pentru a asigura exercitare deplină, independentă și efectivă de către Instituție a responsabilităților și funcțiilor sale în conformitate cu Constituția."</i>	5
5			

Propunerea formulată derivă din pct. 73, 74 și 75 din Avizul Comisiei de la Veneția nr.808/2015, și care apreciază reglementările Legii nr. 52/2014 până la modificările operate la art.37, prin Legea 238/2018. **Comisia constată la pct. 73. În ceea ce privește resursele financiare ale Oficiului Avocatului Poporului, este pozitiv faptul, după cum prevede Articolul 37.3, că "bugetul anual al Oficiului se aprobă de Parlament la propunerea Avocatului Poporului".** Aceasta este o prevedere binevenită, în conformitate cu recomandările anterioare ale Comisiei de la Veneția. Deci, se constată un regres la capitolul organizării procesului de finanțare a Instituției Ombudsmanului. Astfel, pentru ajustarea reglementărilor conținute la art. 37, prin textul propus se intenționează omogenizarea reglementărilor la acest capitol, cu reglementările conținute în legile ce reglementează activitatea celorlalte instituții autonome (ex. Legea 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova).

1			
2			
3			
4			<p>De asemenea, la pct. 74. din recomandările Comisiei de la Veneția nr.808/2015 "Se recomandă cu insistență ca Legea să stipuleze explicit că alocațiile bugetare sunt adecvate necesităților pentru a asigura realizarea completă, independentă și eficientă a sarcinilor instituției bazată pe indicatori, cum ar fi numărul de plângeri depuse către Avocatul Poporului în precedenta perioadă de raportare". Concomitent la pct.75 se atenționează că având în vedere importanța deosebită a asigurării financiare a Oficiului Avocatului Poporului pentru independența instituției, ar fi important de adăugat o clauză în Lege care să indice că autoritățile publice nu ar trebui să folosească procesul bugetar pentru alocarea/reducerea fondurilor din buget într-un mod care ar periclita independența instituției Avocatului Poporului".</p> <p>Scopul amendamentului: Consolidarea independenței financiare a Instituției Ombudsmanului prin asigurarea alocărilor bugetare anuale adecvate necesităților pentru realizarea completă, independentă și eficientă a sarcinilor instituției, începând cu anul 2023.</p> <p>În rezultat: Parlamentul în procesul aprobării legii bugetului anual va decide nivelul de finanțare a Oficiului Avocatului Poporului și în baza necesităților reale, nu doar în limitele stabilite de Guvern. Astfel, Republica Moldova se va alinia la Recomandările ce derivă din pct. 73, 74 și 75 din Avizul Comisiei de la Veneția nr.808/2015.</p> <p>În caz de neintervenție: Instituția națională pentru protecția drepturilor omului din Republica Moldova riscă să piardă statutul A, respectiv să</p>
5			

1	2	3	4	5
17.	<p>Legea nr. 164/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului, <i>La articolul 1 alineatul (1) litera b)</i></p>	<p>Grigore NOVAC, deputat în Parlament</p>	<p>regreseze în partea ce ține de nivelul acreditării internaționale. La articolul 1 alineatul (1) litera b) cifrele "65" se substituie cu cifrele "75". Argumentare: Cauzele ce au determinat necesitatea ajustării numărului statelor de personal al Oficiului Avocatului Poporului sunt: - Modificările Legii nr.52/2014 operate în anul 2018, prin care s-au atribuit Instituției Ombudsmanului sarcini suplimentare pentru apărarea avertizorilor de integritate; - Volumul mare de activități ce necesită a fi desfășurate în legătură cu monitorizarea respectării drepturilor refugiaților; - Insuficiența de personal identificată urmare a Analizei încărcăturii posturilor realizat de experții CoE în anul 2020, și care au atras atenția în privința necesității sporirii numărului de angajați în cadrul celor 4 reprezentanțelor ale Oficiului Avocatului Poporului cu cel puțin o unitate; - Modificările propuse la Legea 52/2015, conform proiectului 267/2022, care instituie în sarcina Oficiului Avocatului Poporului atribuții de: a) examinare a cererilor de la persoanele juridice; b) monitorizarea și altor tratate internaționale suplimentar Convenției ONU pentru drepturile copilului. Astfel, ponderea de sarcini pe funcțiile actuale, conform Analizei structurii organizaționale, a categoriilor de posturi și a competențelor personalului Oficiului Avocatului Poporului din Republica Moldova, efectuată de experții Consiliului Europei (CoE) în anul 2020 și a</p>	<p><i>Membrii comisiei au votat în felul următor – 2 voturi pentru și 3 membri ai comisiei s-au abținut de la vot, comisia fiind în imposibilitate de a lua o decizie pe marginea amendamentului. Astfel, expunerea pe marginea amendamentului rămâne la latitudinea plenului Parlamentului.</i></p>

1			<p>sarcinilor ce au intervenit și vor interveni prin modificările operate la Legea 52/2014, concluzionăm că supra solicitarea angajaților urmează a fi în continuare de aproximativ 135%, ceea ce ar constitui un necesar suplimentar de 22 unități de personal. Prin urmare dintre cele 22 de unități de personal necesare se solicită un minim de 10 funcții care vor fi repartizate după cum urmează:</p> <p>a) 4 unități de personal pentru Direcția gestionarea și investigarea cererilor, dintre care 1 unitate pentru îndeplinirea atribuțiilor ce derivă din sarcinile ce ne revin pe domeniul asistenței și gestionării dosarelor avertizorilor de integritate și alte 3 unități pentru gestionarea cererilor parvenite de la persoanele juridice;</p> <p>b) 3 unități de personal pentru subdiviziunea structurală ce urmează a fi responsabilă de gestionarea activităților ce necesită a fi desfășurate în legătură cu monitorizarea respectării drepturilor refugiaților;</p> <p>c) 1 unitate de personal pentru Direcția drepturile copilului, pentru realizarea sarcinilor urmare a instituirii obligației de a monitoriza în detaliu implementarea Convenției ONU pentru drepturile copilului;</p> <p>d) 1 unitate de personal pentru consolidarea capacității Oficiului Avocatului Poporului de a monitoriza și interveni eficient în situații de încălcare a drepturilor omului în regiunea transnistreană. Această intervenție este determinată și de situația tensionată din regiune în legătură cu războiul din Ucraina;</p> <p>e) 1 unitate de personal pentru Direcția politici publice și legislație, pentru consolidarea capacității acestei subdiviziuni în partea ce ține de armonizarea legislației naționale în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova.</p>	5
2				
3				
4				

1	2	3	4	5
			<p>Unitățile solicitate este preconizat a le repartiza în statul de personal: 1 – funcție publică de conducere (șef direcție) și 9 funcții publice de execuție (consultant principal). Astfel, impactul financiar estimat la condițiile actuale este de 1,8 mil. lei.</p> <p>Scopul amendamentului: Consolidarea capacităților Oficiului Avocatului Poporului pentru îndeplinirea sarcinilor ce au intervenit conform domeniilor noi de activitate atribuite în sarcina Avocatului Poporului prin modificările recente și cele ce se propun la Legea 52/2014. Prin această modificare va fi consolidată independența Instituției și asigurarea conformității mandatului, atribuțiilor și funcționalității Oficiului cu Principiile de la Paris, inclusiv menținerea Statutului A acordat, în anul 2018, de către Subcomitetul de Acreditare al Alianței Globale a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului (GANHRD). Or, odată cu acordarea acestui statut, <u>Statul a fost atenționat că trebuie să depună eforturi suplimentare pentru a consolida pe deplin Instituția Națională pentru Drepturile Omului din Republica Moldova.</u></p> <p>În rezultat: Republica Moldova se va alinia la Recomandării ce derivă din pct. 56 din Avizul Comisiei de la Veneția nr.808/2015, prin care atenționează că având în vedere spectrul larg de sarcini ale instituției AP, este esențial, pe de o parte, ca Oficiul AP să fie asigurat cu suficiente resurse financiare și umane pentru realizarea acestor sarcini, pe de altă parte, este necesar de a crea condiții pentru dezvoltarea relațiilor instituționale constructive de cooperare cu diferite instituții publice relevante.</p>	

1	2	3	4	5
18.	<i>La articolul 1 alineatul (1) litera b)</i>	Doina GHERMAN, deputat în Parlament, Veronica ROȘCA, deputat în Parlament	<p>În caz de neintervenție: Beneficiarii finali ai legii (persoanele fizice și juridice) vor fi mai vulnerabili, pentru că soluționarea problemelor va necesita mai mult timp, dar și va fi afectată calitatea intervențiilor. De asemenea, Instituția națională pentru protecția drepturilor omului din Republica Moldova riscă să piardă statutul A, în cadrul următorului exercițiu de evaluare internațională preconizat a fi desfășurat în anul 2023, în sensul coreșpunderii acesteia conform Principiilor de la Paris.</p> <p>La art. 1 alin. (1) lit. b) cifra „65” se substituie cu cifra „72”.</p> <p><u>Argumentare:</u> Având în vedere numărul în continuă creștere a cererilor primite spre examinare de Oficiul Avocatul Poporului la moment, se propune mărirea numărului unităților de personal al OAP cu șapte unități. Considerăm că realizarea acestui fapt va spori eficiența și rapiditatea Oficiului Avocatului Poporului în procesarea și examinarea cererilor.</p>	<p>Membrii comisiei au votat în felul următor – 3 voturi pentru și 2 membri ai comisiei s-au abținut de la vot, comisia fiind în imposibilitate de a lua o decizie pe marginea amendamentului. Astfel, expunerea pe marginea amendamentului rămâne la latitudinea plenului Parlamentului.</p>
19.	<i>La punctul 6¹</i>	Direcția generală juridică	<p>Considerăm inutilă norma pct.6¹), or însăși art.133 alin.(1) din Constituție instituie obligativitatea Curții de Conturi de a exercita controlul asupra întreprinderii resurselor financiare publice.</p>	<p>Propunerea se acceptă parțial „6¹. Situațiile financiare ale Oficiului Avocatului Poporului se supun auditului public extern efectuat de Curtea de Conturi în conformitate cu legislația și cu standardele internaționale</p>

1	2	3	4	5 ale instituțiilor supreme de audit.”
20.	<i>La punctul 8)</i>	Direcția generală juridică	În calitate de atenționare generală și pentru a respecta o continuitate logică și juridică, atenționăm asupra necesității excluderii termenului precum ”organizații necomerciale” din pct.8 alin.6) și alin.11) al regulamentului.	Propunerea se acceptă Modificările au fost operate în textul legii.

Grigore NOVAC,
Președintele Comisiei

